

Emily
Ruskovich

Bir hatırlama romanı

Sayfa Sayısı:
288
Baskı Yılı:
2019

Yayınevi:
Yapı
Kredi
Yayımları

Gazetelerin üçüncü sayfalarında da haberlerde ya da ilişkilerin didiklendiği televizyon programlarında sık sık karşılaştığımız aile facialarının nasıl oluştuğuna dair kalıp yargılara sahibiz. Fakat örneğin facia olarak nitelenen bir cinayetin, aileleri yıkıma götüren psikolojik ve sosyal tarafı eksik kalabiliyor çoğunlukla.

“Her şeyin birden bire” gerçekleştiği ve “cınnet hâli” diye adlandırılan bu tür olaylar geride büyük bir travma, soru ve dedikodular ile gerçeklerin birbirine karıştığı yanıtlar bırakıyor genellikle.

Hayatın olağan akışının bozuluşu

Emily Ruskovich’in memleketinin adını verdiği Idaho da böyle bir facianın etrafında örülmüş, sorulara yanıt arama ve bir hatırlama romanı.

Kitabın başlıca karakterleri, hafıza

kayıp yaşayan Wade ve onun ikinci eşi Ann’in yanı sıra ilk eşi Jenny ve cinayete kurban giden küçük kız May.

Wade ve Jenny’nin kızı May, 2004’te başlayan romanda, 1995’te annesi tarafından nedeni bilinmeksizin öldürülmesi, birbiriyle uyumlu görünen çiftin yaşadığı sessiz sakin kasabada tam bir şok etkisi yaratıyor.

Jenny’nin bir orman gezisi sırasında kızını baltayla katletmesi, ABD televizyonlarında yayımlanan dramatik belgeselleri aratmayan türden bir cinayet. Wade’in hafızasını yitirmesiyle ve çiftin diğer kızı June’un ortadan kaybolmasıyla mesele daha da acıklı bir hâl alıyor.

Wade, ikinci eşi Ann’le June’un okulunda öğretmenlik yaptığı sırada

tanışıyor. İkili-
nin ilişkisi,
Wade’in her
şeyi unutmaya
başlamasıyla
ikinci trajediyi
yaşıyor.

Ruskovich, Wade-Ann ilişkisiyle hapisliğini, cinayeti, cinayete tanık olup kayıplara karışan June’u, geri dönüşler ve çözümlenmelerle anlatıyor.

Bu satırlarda unutmama ve hatırlamanın, nedeni bilinmeyen bir vahşetin, kayboluşun, yanıtsız soruların, acının, sevginin, affetmenin ve zamanın insanın önüne koyduklarıyla yarattığı gerilimini okura aktarıyor yazar. Bir başka deyişle Ruskovich, hayatın olağan akışının aniden bozuluşunu romanlaştırıyor.

Yeniden kurulan hakikat

WADE’in hafıza kaybı ve cinayet sonrasında yaşananlar, romanın karmaşıklığı ve açıklığı bir arada sunarak ortaya çıkan gerilimi besliyor.

Jenny’nin kızını canice öldürüşü ve Wade’in unuttuğu, hayatın uçlarını temsil ederken Ruskovich, yarattığı karakterleri bu iki olay yardımıyla birbirine yaklaştırıp birbirinden uzaklaştırıyor. Üstelik vahşi cinayet hakkında kurduğu dolaylı cümleler, kitabın sığılma riskini ortadan kaldırıyor.

Wade unuttuğu, June kaybolduğu ve Jenny hapse olduğu için suçu doğrudan anlatacak kimsenin kalmaması trajediyi katmerliyor. Dolayısıyla hakikat, Ann tarafından geriye dönük olarak yeniden kuruluyor.

Wade’in zihninde canlı kalan küçük bir anı yakalama umudu taşıyan Ann, kayıp June için bir dilekte bulunuyor: “Eğer sağsan unutmamanın bir yolunu bulmanı dilerim. Umarım bulduğun iyiliklere tutunmuşsundur. Yaptığın iyiliklere...”

Ruskovich, mutlu aile tablosunun açıklanamayan bir cinayete trajediye dönüşümünü unutmama-hatırlama-sevgi bağlamında anlatırken şiddet ve cinayetin yarattığı ruhsal yıkımla yüzleştiriyor okuru. Bunun üzerine gerçeğin yeniden kuruluşunu da ekliyor. Kısacası, hem sarsıcı hem de umudu koruyan bir roman inşa ediyor yazar.

Derya ÇAKIR